

కానుగపూల వాన

గొప్ప కరుణార్థం

రాయి రాయి కరిగే యాశైంది. పసిడి గువ్వలు కట్టుకొచ్చినాయి. బాగిచెట్టు గువ్వల కూతలతో మేలుకొనింది. లోకమంతా నిద్దరపోతా వుంటే నేను, బాగిచెట్టు, పసిడిగువ్వలు మేలుకొని వుండాము.

బంగారు తాగతా గుక్కగుక్క సార్గాన్ని మెట్టు మెట్టుగా అందుకొంటా వుండాను. లచ్చిమి ఇంకా రాలేదు. ఎపుడికి కొంగేసిందో? ఈ రాత్రిరికి వస్తేందో రాదో? ఏటిగెడ్డ నుండే బాలాజీ కొటాయిలో రెండోఆట వొదిలి శానాసేపైంది. ఆకు కదిలినా లచ్చిమి వచ్చిందేమోనని అత్తరమాత్తరంగా చూస్తూ ఉండాను. ఎదురు చూసి చూసి కండ్లు కాయలు కాసినాయి. మొనుసు లచ్చిమి కోసరం కట్టుగూటాన పెనుగులాడతా వుండాది. కనమోరి బాయికాడ టెంకాయి మాకులు గలగలా గొంతు కలిపినాయి. నిద్దరమత్తులో చుక్కలు తూగతా వుండాయి. అంకాళమ్మ కొండమింద కొన్ని మోడాలు కూచ్చని కొండకింద వుండే పూరిని కావలి కాస్తా వుండాయి.

ఈ ఏరు మాకోసమే పుట్టింది. ఏటిగెడ్డ నుండే మొగిలి పొదరింట్లో మిన్నగులైనాము. ఈ నల్లగుండ్లు మాకు మెత్తని పరువులైనాయి. ఈ ఏటినీళ్లలో మునిగి ముద్దగ తడిసి, ఆ ఇసిక తిన్నెల మింద సొగ్గ నరకాలను అందుకొని ఎన్నోసార్లు వొళ్లు మరిస్తిమి. లోకమంతా నిద్దరపోతా వుంటే మేమిద్దరం మేలుకొని దుత్తలతో ఎన్నెల్ని తాగి పైపెక్కి తూలి ఆడిపాడినాము. మాకు చావుపుట్టుకలు లేవు.

లచ్చిమి లేకపోతే నేను పిచ్చిడినైపోదును! లేదా చేదైపోయిన బతుకును పిందెలోనే తుంచేసుందు. లచ్చిమి వొడిలో మల్లా ఇంగోక జన్మెత్తినాను. బాగి మానుకు కట్టిన ఉయ్యాల గాలికి పూగతా వుండాది.

ఆ ఉయ్యాలను దుసారతీగలతో నేను లచ్చిమి అల్లి నాము. ఉయ్యాలలో కూచ్చని కాళ్లను నేలకు తన్నించి పూపందుకొన్నాను. ఉయ్యాల ఎనక్కు ముందుకు పూగతా వుండాది.

సారాయి వాసన సయిగ్గా ఎనక నుంచి వొచ్చి ఉయ్యాలను దెగ్గిరికి తీసుకొనింది. చేతుల్తో కండ్లు మూసింది. చేతుల్ని తీసేసినాను. లచ్చిమిని చూసి మూతి ముడుసుకొంటిని. చేతుల్తో మెడను చుట్టి చెంపకు చెంప అనించింది. తలను చేత్తో తోసేసినాను.

“ఏం వద్దులే తల్లా! ఎంతసేపట్నుంచి నేనీడ నీ కోసరం ఎదురుచూస్తా వుండేది. నా మింద నీకు కని కరమే లేదు,” అన్నేను. చిన్నపిల్లగాడి మాదిర్లో అలిగితిని.

మల్లా చెంపకు చెంప అనించి,

“పెదబ్బా వచ్చేముందు పరికి కంప మింద చీర ఆరేసినాను. ఇడిపించుకోని వచ్చేసరికి ఈ యాశైంది,” అనింది ముద్దు పెట్టుకోని.

“నేనుండాను, నిన్ను సొకలేనా అంటే నువ్వు వినిపించుకోవు. నీ మొండిపట్టే నీది,” అన్నేను. నా చేతి నుంచి బుర్ర తీసుకొని బంగి తాగింది.

“ఈ లోకంలో నువ్వు నాకుండావు. ఇంగేమి కావల్ల చెప్ప?” అనింది.

ఆ మాట నాకు గొంతులో తేనిపోసినట్టు అనిపించింది. లచ్చిమి వచ్చిందంటే పొద్దు మొలిసేది, పొద్దు గూకేది తెలీదు. లచ్చిమి రానంతవరకు పాణం పెనుగు లాడతాది. కోపగించుకొంటాను. అలగతాను. ఏడన్నాను.

వచ్చిందంటే ఇవన్నీ మరిసిపూడస్తాను. లచ్చిమిని చూస్తేనే చాలు చెందమామను అందుకొన్నంతగా ఆనందపడిపోతాను. వొళ్లంతా మెరుపు మెరుస్తుంది.

“పెదబ్బా. ఈ రాత్రిరికి పాములమవుదాం. నువ్వు నాగుపాము. నేను పెంజిరి,” అనింది లచ్చిమి. బంగ్యాకు మత్తులో ఆయమ్మి కండ్లు తూలినాయి.

చెట్టంతా కట్టుకొచ్చిన గువ్వలతో కేళీఇలాసంగా వుండాది. రాయిరాయి కరిగే ఆ యేళలో నేను నాగు పామునై, లచ్చిమి పెంజిరై ఇద్దరం పొరాడుకొంటా ఏటి గొడ్డ నుండే చెండుమలై పూలతోటలోకి పోయినాం.

బాగిచెట్టుకు కట్టిన ఉయ్యాల బంగ్యాకు మత్తు లో ఎనక్కు ముందుకు పూగతావుండాది.

ఉయ్యాల జంపాల వూగేటి తూగేటి ఉయ్యాల ఆ కొండ ఈ కొండ ఉయ్యాల

పూగూగి ఆ చెందురుడ్ని అందుకోవల్ల

ఉయ్యాల

లచ్చిమి ఉయ్యాల వూపతా పాట పాడతా వుండాది. ఇప్పటి మాట కాదు ఇది. అప్పుడు లచ్చిమి మా పెద్దవ్వొళ్ల గొడ్డు మేపతా వున్నింది. మద్దేన్నం పూట గొడ్డను మద్దిమాను కింద తోలేసి, కొమ్మలకు వుయ్యాల కట్టి లచ్చిమి మమ్మల్ని వూపేది. శానాసేపు నన్నే వూపతా వుంటే శరాబందిగోడు ఏడస్తా, “నన్ను గూడా వూపక్కా,” అని మొత్తుకొనేటోడు. “వుండ్రా పెదబ్బా వూగని,” అని వాడ్ని కనురుకొనేది లచ్చిమి. నేను గాన వుంటే వాడికి వూగే ఛాన్సు దొరికేదిగాదు. బడిలేని దినాన గొడ్డకాడికి పోవాలంటే నాకు బలే కుశాల. శరా బందిగోడు లచ్చిమి కడగుట్టి తమ్ముడు. వాడు నా సానాసకోపు. వాడు నేను సంతోపుబడిలో కలిసి నదువు కొంటా వుంటిమి. వాడుగూడా గొడ్డకాడికి వచ్చేటోడు. గొడ్డకాడ వులింజి పొండ్లు, బిక్కికాయలు, బీరపొండ్లు, నేరెడుపొండ్లు పెరికిచ్చేది. నాగదారి పొండ్లో ముల్లు వుంటింది గదా! జగర్తగా తీసిచ్చేది. పొండ్లు పోసుకొని జోబీలు నల్లంగా అట్టకట్టుండేవి.

సాయంకాలం మంగాళచెరువులో గొడ్డను తోలేసి ఆటల్లో పడితే పొద్దుగూకేది తెలిసేది గాదు. వుప్పురపట్టి, తొక్కుడుబిళ్ల, అలసందకాయలులాంటి ఆటలే కాకుండా పుట్టగోసి పెట్టుకోని లచ్చిమి మొగసిలకాయ లతోపాటు బలిగూడు కూసేది. జిల్లాంకోడి, పుట్టా చెండు అడేది. మొగసిలకాయలని, అడవిలకాయలని ఆయమ్మికి తేడా వుండేది గాదు. మొగసిలకాయలతో కొట్లాట పెట్టుకొనిందంటే వొక్కసారి ఇద్దర్ని సుట్టుకోని

ఇసిరిదెంగేది. కాళ్లసందున దూరి ఎత్తి కుదేసేది. సుమారుపాటి మొగ్గోళ్లకు గూడా ఆయమ్మి బయపడేది గాదు. ఎప్పుడూ గొబ్బుగొబ్బు మాటలు మాట్లాడేది. లచ్చిమికి బలే ధైర్యం. పచ్చారపాము, కట్టిపులుగు, పూడుపాము, నీరుగట్టి పాములను తోకతో పట్టుకోని గిరగిరా తిప్పి ఇసిరి దెంగిందంటే నడుములిరిగి నిగిడి సచ్చేటివి. తమరకట్టతో ఆ యమ్మి నాగుపాములను బలే న్యాకుగా పట్టేది. నాగపాముల్ని మెడలో ఏసుకోని మమ్మల్ని బయపెట్టేది. మేము బిత్తరపాయి్య సచ్చే టోళ్లం. వాళ్ల నాయన పాముల చెర్మం వొలిసి అమ్ము కొనేటోడు.

ఆయమ్మి దొంగపనులు గూడా బలే న్యాకుగా చేసేది. పుట్టగోసి పెట్టుకోని బెంకాయ చెట్టు ఎక్కి కాయలు కోసి నిముసంలో దిగొచ్చేది. మనిషెత్తు కల్లను ఎగిరిదూకి మామిడి కాయలు దొంగతనంగా కోసు కొచ్చేది. మేము చెరువులో ఈది నాటకాలు అడేవాళ్లం. గుడ్డలతో కిరీటాలు సుట్టుకోని, వీపులకు పరదాలు కట్టుకోని, కట్టెకత్తుల్ని చేత తిప్పతా కంగుంది పద్యాలు పాడతా అడుగులేసేవాళ్లం. ఆయమ్మి ఎప్పుడూ మొగ ఏసికాలు కట్టేది. వొగరోజు ఆయమ్మి ద్రాపది ఏసికం కట్టింది. మా రవణన్న చీరలతో పాటు ఆయమ్మి లంగా గూడా పెరికేసినాడు. ఆయమ్మి బిత్తలతో మోకాళ్ల మింద కూచోని బలే ఏడిసింది. అప్పటి నుంచి ఆయమ్మి మగ ఏసికాలు మాత్తరమే కట్టేది. మా పెద్దవ్వ బీడీలు తాగేది గదా! ఆమె తాగిపడేసిన తుంట బీడీ లను అగ్గిపట్టెలో జాగర్తగా దాంపెట్టుకోని గొడ్డకాడ తాగేది. బీడీలు తాగడం ఆయమ్మికి శానా ఇష్టంగా వున్నింది. తుంటబీడీలు ఎక్కడన్న కనిపిస్తే సాలు తీసుకొని అగ్గిపెట్టెలో అబ్బరంగా దాచి పెట్టుకొనేది. నేను గూడ ఎవురు చూడకుండా బీడీలు తాగడం నేర్చు కొనింది లచ్చిమి వల్లనే! మా పెద్దవ్వ బీడీ ముట్టించు కోని రమ్మని నాచేతికి ఇస్తేంది గదా! నేను ఏం చేస్తా నంటే, బీడీ ముట్టించి ఎవురూ చూడకుండా నాలుగు గుక్కలు తాగి మల్ల తెచ్చి మాయవ్వకు ఇస్తావుంటివి. నాకు అట్లా బీడీలు తాగడమంటే బలే కుశాలగా వున్నింది. మా జయక్క గూడా గొర్రెలకాడికి వచ్చేది. మా జయక్కకు, లచ్చిమికి నిముసంపడేది కాదు. ఎప్పుడూ ఆయమ్మిని “మాదిగి నా సవిత్ర మాదిగి నా సవతి” అంటా వుండేది. అయినా మా జయక్కను లచ్చిమి ఏమి అనేదిగాదు.

“గొమ్మునుండు తల్లే నోరు నొప్పేస్తోంది,” అని పది మాటలకు వొగ మాట అనేది లచ్చిమి. మా జయక్క కంటే లచ్చిమంటేనే నాకు శానా ఇష్టం. అది మా జయక్కకు కుల్లుగా వుండేది. లచ్చిమి నన్నెంతో ముదిగారంగా చూసుకొనేది. నేను లచ్చిమిని వదల కుండా ముడ్డి సుట్టకారం తిరగతా వుండేటోడ్డి. మాయమ్మ దెగ్గిర, మా చిన్నవ్వ దెగ్గిర ముదిగారం పడినట్టు ఆయమ్మి దెగ్గిర పడేటోడ్డి. లచ్చిమంటే నాకు బలే ఇష్టం. ఎంత ఇష్టమంటే మాయమ్మ పక్కలో నుంచి లేసిపోయి ఆయమ్మి పక్కలో పడుకోవల్లనీ, ఆయమ్మి కతలు చెప్పతా వుంటే వింటా నిద్రపోవల్లనీ, ఆయమ్మి ముద్దలు కలిపి తినిపిస్తా వుంటే తినల్లనీ, ఆయమ్మి చేత్తో నీళ్లు పోయించుకోవల్లనీ వుండేదిగాని కుదిరేది గాదు. ఆయమ్మి కోగిల కూసినట్టు పాటలు పాడేది. లచ్చిమి దెగ్గిర పిల్లనగట్టే వున్నది. పడుకోవైప్పుడు గూడా దాన్ని బొడ్డో చెక్కిని పడుకొనేది. గొడ్డకాడ ఆయమ్మి పిల్లనగట్టే వూదతా వుంటే అచ్చులు పచ్చులు అలకించేవి. నాకు పిల్లనగట్టి వూదేది నేర్పించమని అడిగితిని.

‘ఎంగిలి పెదబ్బా’ని నేర్పించేది గాదు. అయినా నేను వొప్పకొనేవాడ్ని గాదు. నేర్పిస్తావా, సస్తావా అని మొండికేస్తాని. పిల్లనగట్టేను పావడా గుడ్డకు తుడిసి, ఎట్లా పట్టుకోవాలో, ఎట్లా వూదాలో నేర్పించింది. తొలితులో వూదడం చేతకాక ఎంగిలంతా వూదేసేటోడ్డి. మా జయక్క చూసి లచ్చిమి మింద చాడీలు చెప్పింది. మాయమ్మ లచ్చిమిని తిట్టి, దూరదూరంగా వుండమని కసురుకొనింది. అప్పటి నుంచి లచ్చిమి నన్ను చేర దీసేది గాదు.

నేను మింద పడితే, “తాకగూడదు పెదబ్బా,” అని దూరంగా జరిగేది.

“ఎందుకుమ్మే ఎందుకుమ్మే,” అంటూ నడుమను చేతులతో చుట్టేసి అబ్బిలించుకొనేవాడ్ని.

“మేము మాదిగలం పెదబ్బా,” అని అనేది. అప్పుడు ఆయమ్మి గొంతు అదోరకంగా దుక్కంతో వుండేది. అట్లా ఆ పొద్దు నుంచి వాళ్ల తమ్ముడ్ని దెగ్గిరికి చేరదీసినట్టు నన్ను దెగ్గిరికి తీసుకొనేది గాదు. అయినా ఆయమ్మి మింద పడతావుంటిని. వొళ్లో పోసుకొంటా వుంటిని. ఆయమ్మికి సక్కలగిలి పెడతావుంటిని. జుట్టు పట్టుకోని వంగబెరకతా వుంటిని. పాపం నావల్ల ఆయమ్మి శానా తిట్లు తినేది. వొగరోజు మా పెద్దవ్వొళ్ల ఇంట్లో మునిలెద్దు వొగటి వల్లగిలి సచ్చి వూడిసింది.

దాన్ని వీరతిమ్మ గోడుతీసకపోయి బాగాలు ఏసు కొన్నేరు. అది పంటల కాలం. అబ్బలు బిడ్డలు పాగులు రాత్తిరి కొత్త చెరువు కిందనే వుండేటోళ్లు. లచ్చిమి వాళ్లమ్మ గొడ్డు తునకల కూర చేసుకోని, సంగటెత్తుకోని మాదిగిపల్లె నుండి వచ్చింది.

అబ్బలు బిడ్డలు ఎన్నెట్లో మా పల్లె ముందరుండే చింతమాను కింద కుచ్చని తింటా వుండారు. నేను చూసేదానికి పోయినాను. తునకల కూర గమగమా వాసన వస్తా వుండేది. సద్ద సంగట్లోకి వుడుకుడు గొడ్డు తునకల కూర అద్దుకొని తింటావుంటే నాకూ నోరూ రింది. నాకు పెట్టమని అడిగినాను.

వాళ్లు పకపకా నగి, “పోపెదబ్బా పో! అమ్మ చూసిందంటే కొడితింది,” అనింది వాళ్లమ్మ. నేను మొండి నా కొడుకును గదా! తనకలేని కుచ్చంటి ముద్ద పెట్టమని. వాళ్లు భీతిపడిపోయారు. మా నాయన వచ్చి నవ్వుతా చిన్నంగా నా పిరలమింద కొట్టి, రానని మొండి కేస్తే భుజాల మింద ఎత్తుకోని ఇంట్లోకి పోయినాడు. పొట్టెలు, కోడికూరైతే తినాచ్చును. గొడ్డుతునకలు తిన గూడదంట. తింటే ఏమైతిందో చూడల్లని చిన్నప్పుడు బలే కోరిగ్గా వుండేది.

మా జయక్కకు బదులు మా చిన్నాయన గొర్రెల కాడికి వచ్చినప్పుడు లచ్చిమిని బలే ఏడిపించేటోడు. తాగేదానికి బీడి ఇచ్చి ఆయమ్మి సండ్లు పిసికేవోడు. అందురూ బాయిలో ఈత కొడతా వుంటారు గదా! మా చిన్నాయన బుడుంగుమని మునిగిపోయి, లచ్చుము రెండు కాళ్లు పట్టుకొని పూడు తగిలేకాడికి తీసకపోయి అదుముకోని వదిలేస్తే, ఆయమ్మి నీళ్లు మింగి కండ్లు తేలేసేటిది. ఈత కొడతా కొడతా ఆయమ్మి రెండు కాళ్ల సందున చెయ్యేసి సక్కలగిలి పెట్టేటోడు. ఆయమ్మిని ఏడిపించడం మా చిన్నాయనకు బలే కుశాలగా వుండే టిది. మా చిన్నాయన పెద్ద మొగోడు. పెండ్లయిందీ ముగ్గురు బిడ్డలుగూడా! మా జయక్క ఆయన కూతురే! అయినా కూతురు వగిసుండే లచ్చిమితో సరసమాడే టోడు. మా చిన్నాయన అంటే ఆయమ్మి బలే బయ పడేటిది. ఆయన గొర్రెలకాడికి వచ్చిన దినాన ఆయమ్మి వుచ్చలు పోసుకొంటా వుండేటిది. ఒకరోజు ఆయమ్మి వంకబాయి కాడ గడ్డికోస్తా వుంటే వంగదీసుకొన్నాడు. మేము బోడిబండ మీద జారుడు ఆట ఆడుకొంటా చూసినాం. ఆయమ్మి వుచ్చులో పడిన గువ్వపిల్ల మాదిర్లో ఇలిల్లాకొట్టుకొంటా వుండేది. ఈయన పంచె ఇప్పేసి ఆయమ్మి మిందకు వొరగబడినాడు. మమ్మల్ని

చూస్తే కొడతాడని బయపడి బోడిబండ మింద నుంచి దిగేసి పల్లెకు దోడు తీసిమి. ఆ పొద్దుటి నుంచి వాళ్ళిద్దరు వొగటెపోయినారు. మా చిన్నాయన అంటే బయం పొయ్యి శానా ఇష్టపడేటిది. బీడిలు, పూలు, మిఠాయి మా చిన్నమ్మకు తెలికుండా సంతలో కొనిచ్చేటోడు. నా చేతికిస్తే సయిగ్గా ఎత్తకపోయ్యి ఆయమ్మికి ఇచ్చేవోడ్చి. గొడ్డకాడ ఆయమ్మి మమ్మల్ని వదిలేసి మా చిన్నాయన సుట్టకారమే తిరిగేటిది. మా చిన్నాయన గొర్రెలకాడకు వస్తాడని తెలిస్తే నన్ను, శరాబందిని పిలసకపోయ్యేటిది గాదు. ఇట్లా కొన్ని దినాలు జరిగింది. ఆయమ్మికి కడు పొచ్చింది. గుట్టు రట్టు కాకుండా మా పెద్దవ్వ ఏం చేసింది? ఆయమ్మిని సయిగ్గా వాళ్ళింటికి పంపించేసింది.

ఇవన్నీ అప్పుడు నాకు తెలిదు. వొగరోజు ఆయమ్మి నన్ను వామిలోకి తీసకపోయ్యి “పెదబ్బా ఇంగ నేను రాను. ఇదే ఆఖరు” అని కండ్లనీళ్లు పెట్టుకొనింది. నా చేతిలో చెట్టు పొండు పెట్టి “తిను పెదబ్బా చెట్టు పొండ్లంటే నీకు ఇష్టం గదా” అనింది. అంతే మల్ల ఆయమ్మిని నేను చూడనేలేదు. ఆ పొద్దుటి నుంచి లచ్చిమి మా పెద్దెవ్వళ్ళ గొడ్డను మేపను రాలేదు.

ఉయ్యాల ముందుకు ఎనక్క. ఊగతా వుండాది. ఆ నింగినీ, ఈ నేలనీ తాకతా వుండాది. చెండుమల్లె పూలవాసన తోటంతా గుమాళిస్తా వుండాది. నడుముల్ని పైకెత్తి బుసులు పెడితిమి. పడగా పడగా రాసుకొంటా కామంతో పైపెక్కితిమి. ఉయ్యాల తీగలు మడతపడినట్టు మోహంతో పెనవేసుకొంటిమి. కేళి ఇలాసంగా తోటంతా పారాడతా వుండాము. మనుషులుగా పొందలేనిది పాములవై అందుకొంటా వుండాము.

*

కొంతకాలానికి పెద్ద కరువు పెట్టింది. ఆ కరువులో గొడ్డు గోదను తెగ నమ్మేసి మా నాయన అప్పులు కట్టేసినాడు. బండీ ఎద్దులు మిగిలినాయి. భూమి వున్నంత మాత్తరాన ఏం చేసేది? మన్ను బొక్కులాడలేం గదా! భార్యాబిడ్డలను తీసుకోని పీలేరుకు వచ్చేసినాడు. మాకు బండీ ఎద్దులే ఆధారమైనాయి. బండిని బాడిగలకు తిప్పేవాడు మా నాయన. ఆ కరువులో మమ్మల్ని రెక్కలు ముక్కలు చేసుకోని సాకినాడు. అప్పుడు నేను పదోతరగతి సదవతా వుంటిని. వొకపక్క సదువుకొంటా గీతా టెక్నలైట్లో పనికిపోతా వుంటిని. పగలంతా పని చేసి రాత్రి పుస్తకం ఎత్తుకోవాలంటే నెత్తికి గుండెత్తు

కొన్నట్టు వుండేది. పదోతరగతి పరిచ్చలు ముక్కతా మూలగతా రాసినాను గాని పాసవలేదు. నాకెందుకో సదవాలనిపించేది గాదు. ఇంట్లో వుండాలనిపించేది గాదు. ఇంట్లో దరిద్రం పాతమెట్టుతో కొడతా వున్నది. వొగపూట సరిగా తినేదానికి తిండి గూడా వుండేది గాదు. మా చెల్లి అయితే ఆకలికి తట్టుకోలేక, “అమ్మా కడుపు నొప్పిమా, కడుపు నొప్పిమా,” అనేది. ఎన్నోసార్లు మంచి నీళ్లు తాగి కడుపు నింపుకోని వుండాము.

మాయమ్మ కొంగుతో పొయ్యి రగిలించేది. ఏ నడిజాముకాన్నో ఆకలితో సామ్మసిల్లిన మమ్మల్ని లేపి అన్నం పెట్టేది. మాయమ్మ అప్పుడు దొంగగొడ్డు తొక్కిన కల్లం మాదిరి వుండేది. అన్నం విసిగ్గా వాసన కొట్టేది. తమ్ముడు, చెల్లెలు ఆవురావురుమంటా తినేవాళ్లు. నాకైతే కడుపులో తిప్పి వాంతికొచ్చేది. అప్పుడు మా యమ్మ నన్ను బలే కోపంగా చూసేది. అప్పుడు మా యమ్మ అమ్మలా కాకుండా కాళికాదేవి మాదిర్లో వుగ్రంతో వుండేది. అప్పుడు నాకు మాయమ్మంటే శానా బయమేసేది. మానాయన బాడిగకు పోయి వచ్చినాడంటే ఇంట్లో రామరావణ యుద్ధం జరిగేది. కుక్కలు కొట్లాడుకొన్నట్టు మాయమ్మ, మా నాయన అరుసుకొనే టోళ్లు. ఇల్లంతా అగ్నిగుండం తొక్కినట్టు వుండేది. తమ్ముడు, చెల్లి భీతిపడిపోయ్యి ఇంట్లో వొగమూలన ముడుక్కొని పడుకొనేటోళ్లు. నేను ఇంట్లో నుంచి యల బారిపోయ్యి ఏట్లా వొంటిగా సీకట్లో కుచ్చేసి బోరోమని ఏడుసుకొనేవాడ్ని. ఇంట్లో వుండడం కంటే ఎక్కిడికైనా యలబారిపోతే బాగుండనిపించేది. ఇంట్లో చెప్పుకుండా తిరస్తికి యలబారిపోయ్యి కొన్నాళ్లు హోటళ్లలో పని చేసినాను. లారీలకు ఇసికెత్తినాను. కాళస్తిరిలో అరిటి పొండ్ల మండీలలో కొన్నాళ్లు పనిచేసినాను. వొగచోట వుండాలనిపించేది గాదు. చిత్తూరులో కొన్నాళ్లు, రాణీ పేటలో కొన్నాళ్లు, వూత్తుకోటలో కొన్నాళ్లు, ఇట్లా కాలు కాలిన పిల్లిమాదిర్లో వూర్లు పట్టుకోని తిరిగేవాడ్ని. గుడ్డలు మాసిపోయ్యి, సరైన తిండిలేక, సరైన గుడ్డలేక, నిద్దర పొయ్యేదానికి చోటులేక, పార్కుల్లో, బస్టాండుల్లో, రైలు టేసిసీలో, పుట్పాతల మింద నిద్దరోచ్చిన చోట వొరిగి పొయ్యే వాడ్ని. నాతోపాటు వుండే తెగిన గాలిపటాలతో బీడిలు తాగడం, పులిజూదమాడడం, దుడ్డు చేతిలో వున్నందుంటే పుల్లుగా తాగడం, లంజల సావాసం, రైలు పెట్టెల్లో కొరికలు తీర్చుకోనేవాడ్ని. వారాలు తరబడి నీళ్లు పోసుకోక వొళ్లు జిడ్డుజిడ్డుగా చెమట కంపుకొట్టేది. చచ్చి కుళ్ళిన ఎలుకల వాసన. లంజల వొంట్లో పిడికెడు

కండ వుండేది గాదు. ఎముకల గూడు. ఎదమింద రెండు పిడికిళ్ళ మాంసం. మీదపడి ఆవురావురుమని తింటావుంటే, పాణాన్ని కండ్లల్లో బిగపట్టేవాళ్ళు, చెమట కంపు కలగలిసిన అడగాలి బలే మత్తెక్కించేది.

అడ్డమైన రోగాలు, రొచ్చులు, రెండు కాళ్ళ సందున పాణాన్ని చేతుల్తో బిగబట్టి నిద్దరపోని రాత్తురులు. మూడోసత్రం కాడ బైరాగులతో కలిసి బంగ్యాకు తాగడంలో బలే మజా వుండేది. బంగ్యాకు మత్తులో సాదువులతో పాటూ నేను, 'మూడునాళ్ళ ముచ్చట సిద్దా! తూట్లు తొమ్మిది తోలుతిత్తిరా!' అని గొంతు కలిపి తత్వాలు పాడేవాడ్ని. సాదువుల మాటల్లో, చేతల్లో, నిలకడైన నిమ్మతి వుండేది. వాళ్ళ గొంతుల్లో వూట బావులుండేవి. వాళ్ళతో సావాసం చేసినప్పుడు పదిహేడళ్ళకే అరవై ఏళ్ళు నిండినట్టుండేవి.

అప్పుడప్పుడు అమ్మ, నాయన, గొర్రెల తాత, చిన్నవ్వ, తమ్ముడు, చెల్లి, చింతచెట్ల రెక్కల కింద వొదిగిన పల్లె, నిండుగా నిళ్ళతో తొణికిలేసే కొత్తచెరువు వంకబాయి కాడ మడి కయ్యలు, మొగిలిపూల వాసన, మా పెద్దావు కండ్ల ముందు మెదిలేటిది. చిన్నప్పుడు మా నాయన మడక దున్నతా వుంటే, నేను, తమ్ముడు, చెల్లి, మడకసాలులో తేమ మన్నుతో గూళ్ళ కట్టుకొనే టోళ్ళం. మా చిన్నవ్వ చెనిగి చేనులో మదనకట్టి పెరకతా వుంటే నేను కందిపూల మింద వాలిన సీతాకోక చిలకల్ని 'హూడని' తోలితే అవి గుంపుగా పైకిలేసి మల్లా ఎన్నిద్రవ పూలమింద వాలేటివి. పొద్దున్నే కోడికూతతో లేసి బారెడు పొద్దు ఎక్కింతవరకు మా గొర్రెల తాతతో 'గూడ' ఎయడమంటే నాకు బలే కుశాల. మా గొర్రెల తాత, పిచ్చవ్వ వొడ్ల బొత్తలతో (నగ్నంగా) ఎన్నెల్లో తడస్తా గూడేసిన కతను ఎన్నిసార్లు విన్నే తనివి తీరేదిగాదు. మా నాయన బండి తోలతా వుంటే, వాళ్ళో కుచ్చనేదానికి నేను, మా తమ్ముడు కాట్లాడుకొనేటోళ్ళం. మా నాయన వళ్ళో కుచ్చని బండిలో పోతావుంటే సంకలు గుడ్డుకొనే టంత సంబరంగా వుండేటిది. 'కాగితాలు అడ పార దెంగి రారా! ఎంత సదివివా వొంగి వుండాల్సిందే గదా! సేద్దిమైతే మన ఇష్టం. మన రాజ్ఞం. మనల్ని అడిగేటోడు వుండడు. వట్టలు ఏలాడేసుకొని, మన్నులో కూరక లాడతా వుంటే వుండే అనందం అంతా ఇంతా గాదు." ఇది గొర్రెలతాత మాట.

ఈ మాట నాకు బలే సగించినట్టు వుండేటిది. నేను మడక దున్నతా వుంటే, నేను అండదీస్తా వుంటే, నేను దంతి తోస్తా వుంటే, నేను వాదికుప్ప కొడతా

వుంటే, వడ్డు పాలిగాలికి తూరుపు ఎత్తతా వుంటే, నేను వళ్ళు మరిసిపొయ్యి సేద్దంపనులు చేస్తావుంటే మా గొర్రెల తాత పిర్రమింద పలక కొట్టినట్టు కుశాలగా వుండేటిది.

అప్పుడు ఆయన చేసే పని వదిలిపెట్టి నన్ను పెగ్గిగా చూస్తా వుండేటోడు. అట్లా చూడడం ఆయనకు బలే ఇష్టంగా, సంతోషాన్ని కలిగించేదిగా వుండేటిది. నా పెద్ద మనవడు సేద్దంలో మొగలాయి అని మెచ్చుకొంటే నేను మునగచెట్టు ఎక్కి కుచ్చెనేటోడ్ని. మా నాయన గొర్రు తోలతా వుంటే, మా యమ్మ సద్దలు ఇత్తినట్టు, సద్దకంకుల మింద గువ్వలు వాలినట్టు, చిన్నప్పటి గెవనాలు (జ్ఞాపకాలు) నన్ను ముక్కుతో పొడిసి పొడిసి గింజగా ఏరుకొనేటివి. అప్పుడు నేను వొంటిగా వొగ చోట కుచ్చెని గుక్కుపెట్టి ఏడ్చుకొనేటోడ్ని. కల చెదిరి పోతుంది. మల్లా వరుగు, వరుగు... తాడులేని బొంగరం మాదిర్తో గిరగిరా పిచ్చిపట్టినట్టు దేశాలు తిరిగి నాను. బందుగుల కళ్ళల్లో పురుగునైపోతిని. నలుగురు నోళ్ళల్లో 'ఛీబలా' అని నానితిని. నాదొక రోత బతుకు. ఇదంతా మడకసాలులో పుట్టినోడి మనేద.

*

ఆ తరువాత కత ఏమైందంటే? మల్లా మొదటి కొచ్చింది. వొగరోజు మాదిగి లచ్చిమి నా కంట్లో పడింది. నేను అప్పుడు పీలేరులో ఏటిగడ్డ నుండే బాలాజీ కొటాయి గేట్ మానుగా పనిచేస్తా వుంటిని. ఎవుడో ఎంటేసుకొని సినిమాకు వచ్చింది. నేను గేటుకాడ నిల బడుకోని టికెట్టు చించతా వుండాను. నన్ను చూసి నిల బడింది. వాడు ఆ యమ్మని చెయ్యి పట్టుకొని ఈడ్చు కొని పోయినాడు. ఇద్దరూ పుల్లుగా తాగేసి వుండారు. సీట్లో కుచ్చగానే ఆయమ్మని వాడు వొంగబెరకతాడు. ముద్దులు పెడతాడు. జాకెట్లో చెయ్యిని సండ్లు పిసక తాడు. వాడి పోరు పడలేక ఆయమ్మ సగం అటలోనే పైకి లేసింది. తోసుకొంటా, దొబ్బుకొంటా ఇద్దరూ యల బారి పూడేసినారు. ఇంగ్లండ్ రాత్రి పదిగంటలకాడ బస్టాండులో కనిపించి పలకరించింది. నిచ్చెన మింద నిలబడుకోని టువల్షీట్ గోడకు అతికిస్తా వుండాను. ఎవురో నిచ్చెన వూపితే కిందకు చూస్తే గదా మాదిగి లచ్చిమి. గబగబా కిందికి దిగిచ్చినాను.

"ఎన్ని దినాలైంది పెదబ్బా నిన్ను చూసి," అని చెయ్యి పట్టుకొనింది. "ఏంది ఇట్లా పుల్లమాదిర్తో అయి పోయినావే! కంపసు పట్టుకొన్నట్టు వుండాది," చెంపల్ని పట్టుకొని అనింది.

నాకు దుక్కమొచ్చింది. కండ్ల నిండుకు నీళ్లు పెట్టుకొంటిని.

“గడ్డము, మీసాలు వొక్కటే తేడా! నువ్వేం మారలేదు పెదబ్బా,” అనింది.

“ఇన్ని రోజులు యాడికి పోయినావుమ్మే! నీ అతిగతి లేదు,” అన్నేను.

“అదంతా పెద్ద కతలే పెదబ్బా! ఇప్పుడు ఎందు గ్గాని... దా... ఆ మోరి మింద కుచ్చేని మాట్లాడు కుందాం,” అంటా నా చెయ్యి పట్టుకొని తీసకపోయింది. ఇద్దరం మోరి మింద గొంతు కుచ్చేన్నాం. రోడ్డు మింద జనం తిరగాడతానే వుండారు. ఆ యమ్మి సారాయి పొట్లం జాకెట్లో నుంచి తీసి, నోటితో కొరికి గుటగుటా తాగింది. నాకు గూడా పాణం పెరికింది. చేతిలో పైసా లేదు. తాగి రొండు దినాలైంది.

“మ్మేయ్ ఇంగొక పొట్లం వుండాదా?” అన్నేను. రెండు పొట్లాలు తీసిచ్చింది. నోటితో కొరికి అత్తర మాత్తరంగా సారాయిని గొంతులో పోసుకొన్నేక పాణం నిమ్మతి పడింది. బీడి ముట్టించినాను. రెండు గుక్కలు తాగినాక ఆయమ్మి తీసుకొనింది.

“ఆ పొద్దు చెట్టుపొండు చేతిలో పెట్టి మాయ మైనదానివి, ఈ పొద్దు సారాయి పొట్లాలు చేతిలోపెట్టి కనిపించినావు. మల్లా ఇట్లా కలుస్తామని కలలోగూడా అనుకోలేదు తెలుసా?” అన్నేను.

“నా ముందర ఈ మాట అంటా వుండావు గాని నన్ను ఎప్పుడో మరిచిపోయి వుంటావులే పెదబ్బా,” అనింది.

“లేదుమే! సత్తింగా, నిన్ను తలుసుకోని రోజు లేదు. అప్పుడు నేనెంత బాధపడినానో తెలుసా? నీ దిగులుతో నాకు జొరం గూడా వొచ్చింది. మా చిన్నాయన నిద్దరపోతా వున్నప్పుడు నెత్తిన గుండెయ్యాలని గొంతు వరకు కోపం వుండేటిది. నేనే నీకు గుర్తులేను. మా చిన్నాయనను తగులుకోని నన్ను దూరదూరంగా వుంచినావు లంజదానా!”

ఈపు మింద చురుగ్గా వొగ దెబ్బేసినాను. అప్పుడు కోపం ఇప్పుడు తీర్పుకొంటా! ఆయమ్మి ఉలిక్కిపడి, చేత్తో ఈపును తడుముకొంటా,

“అప్పుడు బాకీ, ఇప్పుడు చెల్లయిందిలే పెదబ్బా,” అని నగింది. ఇద్దరికీ మత్తెక్కింది. ఆ యమ్మి పేస్టు పూస్తా, నేను గోడకు పోస్టరు అతికిస్తా, ఆ మాట ఈ మాట మాట్లాడుకొంటా, నవ్వుకొంటా, వొగరి మొగు

లకు వొగరు పేస్టు పూసుకోని చిన్నపిలకాయలై పోయినాం.

*

ఆ పొద్దుటి నుంచి మల్లా మేమిద్దరం వొగటై పోయినాం. ఇప్పుడు మమ్మల్ని ఎవరూ అడ్డుకొనే టోళ్లు లేరు. అప్పుడప్పుడూ సినిమాకొచ్చేది. ఎవడితో నన్నా వస్తే నాతో మాట్లాడేదిగాదు. వంటిగా వచ్చిందంటే ఇంటర్వెయ్ ఇద్దరం ఏట్లోకి దిగబడిపోయే టోల్లం. నాకోసమని జాకెట్లో ఎత్తి పెట్టుకొని సారాయి పొట్లాలు తెచ్చేది. గుండ్ల మింద కుచ్చేని తాగేటోళ్లం, పాడేటోళ్లం, అడేటోళ్లం, నేను బంగ్యాకు తాగేది చూసి, ఆ యమ్మి గూడా తాగడం మరిగింది. బంగ్యాకు బుర్రను తీసుకొని బీడిని తాగినట్టు తాగేసరికి దగ్గు వచ్చేసింది. అట్లా కాదని చెప్పి, కుడిచేతి నడిమేలు సందున బుర్రను పట్టుకొని, ఎడంచేతి వేళ్లతో బుర్రను బిరుగా గుప్పటపట్టి, నోటి దగ్గర పెట్టుకొని ఎట్లా తాగాలో నేర్పించినాను. వొగ గుక్క తాగేసరికి ఆ యమ్మికి తల దిమ్మితిరిగి కండ్లల్లో, ముక్కుల్లో నీళ్లు వచ్చేసినాయి. పూపరాడకుండా దగ్గింది. తలమింద చేత్తో తట్టినాను. తెపరాయింతుకోని మల్లా రెండు గుక్కలు తాగింది.

“సారాయి కంటే దీని గాటు ససాలానికి ఎక్కింది పెదబ్బా! కండ్లు తిరగతా వుండాయి. వొళ్లు తేలిపోతా వుండాది. దీని మత్తు బలే కమ్మగా వుండాది,” అనింది.

“వొగ సాదువు ఏమన్నాడో తెలుసునా? పాణం మంత తియ్యనా, బంగ్యాకు అంత కమ్మన ఇంగేది లేదంట. మ్మేయ్ వొగమాట చెప్పేదా! తాగనప్పుడు ప్రెపంచం తలతో నడిసినట్టు అనిపిస్తోంది. వానెక్కా తాగినప్పుడు సక్కురంగా కాళ్లతో నడిసినట్టు వుంటోంది,” అని మూతి బిగపట్టి ముక్కినట్టు నగినాను.

“నువ్వు చెప్పింది నిజమే పెదబ్బా! రెండు పొట్లాలు సారాయి పేసుకొంటినంటే నాకు మొగిడికి, మిండగాడికి పెద్ద తేడా అనిపించదు. దుడ్డు ఇచ్చినోడికి వొళ్లు అప్పగించేస్తాను. ఎవరో సూదులతో పొడిసినట్టు తెలస్తానే వుంటిది. వొగడు మింద పడి కూరుకులాడ తాడు. ఇంగొకడు పొండ్లతో చెరుకును చీల్చినట్టు చీల్చి, నమిలి నమిలి పిప్పి చేస్తాడు. వొళ్లు మత్తెక్కి వుంటోంది గదా! బాద అనిపించదు,” అనింది.

ఆయమ్మి ఆమాట బలే గొంతుతో అనింది. అట్లా వొగరి కష్టసుఖాలు వొగరు పంచుకొంటా, ఎన్నో రాత్రులు ఆ ఏట్లో గడిపినాం. ఈ ప్రెపంచంలో మాకు ఎవరూ లేరు, నాకు లచ్చిమి, లచ్చిమికి నేను తోడునీడ

అనిపించేది. ఆ ఏరు, ఆ కొండలు, ఆ కానగచెట్లు, ఎన్నెల, చీకటి, చుక్కలపందిరి మా సావాసకోపులు, ఇసిక తిన్నెల మింద అలసిసాలసినాం. వొగరి మింద వొగరు నీళ్లు ఎగరజల్లుకొంటా చిన్నపిలకాయలమైనాం. ఇసిక గూళ్లు కట్టుకొన్నాం ఏట్లో, ఎన్నెట్లో.

వొగరోజు రెండో అట బుకింగ్ కోట్ అయినాక ఇద్దరం జొన్నగెడ్డలోల్ల మిషను కాడ పొట్టుగాడిలో కుచ్చెన్నాము. అడికి పురుగు గూడా రాదు.

చుట్టలు నంజుకొంటా సారాయి తాగినాం. బంగ్యాకు తాగి మత్తులో వూగితూగినాము. వంటల్లో దెయ్యాలు దూరినాయి. అడగాలి తగలక వొళ్లు తిమ్మి రెక్కి వుండాది. సారాయి, బంగ్యాకు కలగలిసిన మత్తు, వొంట్లో తైతెక్కలాడతా వుండాది. చేతులతో అదుము కొంటిని. ఆ యమ్మి 'వూ' అనలేదు 'అ' అనలేదు.

చెనిగిపొట్టులో పొర్లించినాను. ఎచ్చెచ్చగా మంట రగలుకొనింది. మెడ మింద ముద్దులు సెగలు కక్కతా వుండాాయి. ఆ యమ్మి చేతులు ఈపును పెంజరి పాములై చుట్టుకొన్నాయి. తొడలకాడ కుచ్చిని అవు రాపురమంట పులిబోజనం చేస్తా వుండాను.

పున్నెట్టుండి ఆయమ్మి నన్ను పక్కకు తోసేసింది. మొకాళ్ల మింద తలపెట్టుకోని బోరోమని ఏడిసింది. పురుములు మెరుపులతో వాన కురిసినట్టు వుండాది ఏడుపు. వొళ్లు సచ్చబడిపోయింది. ఆయమ్మిని రెండు చేతుల్లో అదుముకొంటిని. వొళ్లంతా గడగడా వొణకతా వుండాది. కండ్లల్లో నీళ్లు కమ్ముకొచ్చినాయి. నన్ను పసి బిడ్డను చేసి వొళ్లో పండబెట్టుకొనింది. మొగమంతా ముద్దులు పెట్టింది. చెంపకు చెంప అనించి, బొట బొటా కండ్లనీళ్లు పెట్టుకొనింది.

*

ఆ రాత్రిరి అట్లా గడిచింది. మరుసటిరోజు రాత్రిరి నన్ను ఏట్లోకి పిలుసుకోని పోయింది. చేతులు పట్టుకోని నీళ్లు దాటి నల్లగుండ్ల మింద కుచ్చెన్నాం. మూగ ఎన్నెట్లో నల్లగుండ్లు నెమరేసుకొంటా వుండాాయి. ఏటింటి కానగ పూల వాన.

కొనగుండు మింద లచ్చిమి కుచ్చేనుండాది. ఆ యమ్మి కాళ్ల కాడ నేను కుచ్చేనుండాను. లచ్చిమి వొళ్లు సాదీనం తప్పేట్టు తాగుండాది. కండ్లు నిప్పులై కణకణ రగలతా వుండాాయి. బంగ్యాకు అరిచేతిలో నలిపి బుర్రకు మెత్తిచ్చినాను. అగ్గిపుల్ల గీసి ముట్టించి వూపిరి బిగపట్టి 'బీర్చి'నాను. ఆకు రగులుకొనింది. కాలిన ఆకు వాసన ముక్కలకు కమ్మగా తగిలింది.

బుర్రను వాటంగా పట్టుకోని రెండు గుక్కలు తాగినాను. వొళ్లంతా ఎచ్చంగా వుక్కబోసింది. కండ్లల్లో చుక్కలు మొలిసినాయి. నా చేతిలో నుంచి ఆయమ్మి బుర్రను అందుకొనింది.

నేను ఆయమ్మి దెగ్గిరికి జరిగి ఆయమ్మి పాదల మింద తలపెట్టుకోని, "మ్మోయ్ నేను శానామంది అడ్డోళ్లతో సావాసం చేసుండాను. నీ అంత దెగ్గిరిగా నాకు ఎవరు అనిపించలేదు," అన్నేను.

రెండు గుక్కలు పొగ తాగి, "పెదబ్బా నీకు నా కత చెప్పతాను ఇంటావా?" అని అడిగింది. కాళ్ల మించి నుంచి తల పైకెత్తి ఆయమ్మి కల్లా చూసినాను.

"మూడు నెలల కడుపుతో వుండే నన్ను మా నాయన పదిట్ల బైలు మాదిగపల్లెలో వొగ తిక్కలోడికిచ్చి పెండ్లి చేసినాడు. సంవత్సరం తిరక్కముందే బిడ్డను కని అడ పారేసి లారీ డ్రైవరుతో లేసి పోయినాను. వాడు నన్ను పుల్లాకును చేసి మోజు తీరినాక వొదిలేసినాడు. వాడికి వొగ మొగబిడ్డను కంటిని. మల్లా తిక్కల మొగుడి పంచన చేరితిని. ఇద్దో ఇట్లా వొళ్లమ్ముకోని ఇద్దరి బిడ్డల్ని, తిక్కల మొగుడ్ని సాకతా వుండాను.

"నా మొగుడు పిచ్చోడు. వుమాదం పూసితే కల్లు తాగిన కోతి. నా మింద పడతాడు. పారతో మన్ను తవ్వ నట్టు నన్ను గుంతలోడిపెడతాడు. వొక్కొక్కసారి కట్టి తీసుకోని పిలగాడ్చి కొట్టినట్టు కొట్టేస్తాను. వొక్కొక్కసారి వాడిదీ వుప్పుకారం తినేవాళ్లే గదాని నన్ను గుంతలోడి పెడతావుంటే వూపిరి బిగపట్టి వుండిపోతాను. ఏం చేసేది తిక్కలోడుగదా!" పైటతో కండ్లునీళ్లు తుడుసు కొనింది. రెండు గుక్కలు బంగ్యాకు తాగింది. "పెదబ్బా! తెలిసీ తెలియని వొగినిలో చెయ్యేసిన మీ చిన్నాయన నుంచి, నీ వరకు గూడా ఎందరికో కొంగేసుండాను. ఎవరి కింద పడుకొన్నే నేను రాయివైపోతినిగాని అడ దాన్ని కాలేకపోతి. నువ్వంటే నాకు పాణం పెదబ్బా! నిన్ను ముట్టుకోవాలని, వాడేసుకోవాలని, ముద్దు పెట్టు కోవాలని కోరిక వుంటింది. నిన్ను ముట్టుకోగానే రాయి నైతా వుండాను. ఇట్లా మనుషులుగా వుంటే నిన్ను నేను తాకలేను. రాయి రాయి కరిగే వొగ యేళ వుంటిందంట. ఆ యేళలో గువ్వలమైపోదాం. గుర్రాలమైపోదాం. నీళ్లల్లో చేపలమైపోదాం. మన ఇద్దరికి అద్దులే వుండవు," అనింది.

ఆయమ్మి మాటలు నాకు ఇచ్చిత్తరంగా అని పించినాయి.

“పెదబ్బా రాయి రాయి కరిగే యేళలో పసిడి గువ్వలు కట్టుకొస్తాయి. పోతుగువ్వ కూతేసి పెంటి గువ్వను పిలిస్తేంది. కట్టుకొచ్చినప్పుడు అవి బంగారు వర్ణంలో ధగధగా మెరస్తావుంటాయి. బాగి చెట్టులోనే గూళ్లు కట్టుకొంటాయి. అవి దేవుని గువ్వలు,” అని చెప్పింది.

ఆ ఏటిగెడ్డన పెద్ద బాగిచెట్టు వొగటి వుండేది. చేయి పట్టుకోని ఆ చెట్టు కిందకు నన్ను పిలుచుకోని పోయింది. కొమ్మల మింద వొదిగిన పసిడిగువ్వలు బంగారంలో ముంచి తీసినట్టు ధగధగా మెరస్తావుంటాయి. సరిగ్గా రాయి రాయి కరిగి యేళలో అవి కట్టుకొచ్చినాయి. పోతుగువ్వల కూతలతో జివ్విచెట్టు నిద్దట్లో వులిక్కిపడింది. ఇద్దరం చేయి చేయి పట్టుకోని రెండు గుర్రాలమై ఏటింటి దోడు తీసినాము. అద్దులు లేని లోకంలో కేళిఇలాసంగా తిరిగి కరకరా పొద్దు మొలిచేసరికి మల్లా మనుషులమైపోయినాము. ఇంగిక రాత్రిరి చేపలమై నీటి సారికలను రాసుకొంటా ఈది ఈది ఏటి కంటిలో అలసిసాలసినాము. పచ్చులమై ఎగిరిపయి నల్లమోడాలను ముక్కులతో పొడిసినాము. జల్లున వాన కురిసింది. సీతాకోకచిలకలమై పూలతేసే తాగి తైతెక్కలాడినాము. నెమళ్లమై పురులు విప్పి అడితిమి. కోగిలమై గొంతులు విప్పి పాడితిమి. చీమలమై, ఏనుగులమై, పులులమై, జింకలమై ఎన్నో రాత్తురులు ఏటిగెడ్డన గడిపితిమి. లచ్చిమి నేను వొగడై నాక పూరును యెలేస్తామి. ఏటిగెడ్డన ఈ బాగిచెట్టు మాకు ఇల్లయింది. ఈ ఉయ్యాలలో వూగతా వూగతా ఏడేడు లోకాలను అందుకొంటామి.

*

కరకరా పొద్దు మొలిచేది మరిస్తామి.

పూలుకోసే ఆడోళ్లు, మగోళ్లు బుట్టలు పట్టుకోని వచ్చినారు. వొగ ఆడది మమ్మల్ని చూసి బిత్తరపొయ్యి పాములని అరిసింది. మొగోళ్లు గబగబా పరిగెత్తుకొంటా వచ్చినారు. దడికి కట్టిన గూటాన్ని తీసుకోని వొకడు పెంజిరి తల మింద వొగ దెబ్బ ఏసినాడు. ఇంగికడు నన్ను కొట్టేదానికి గూటాన్ని పైకెత్తినాడు. ‘నీయమ్మా నాయాల! నాగుపామును సంపాద్దురా పాపం,’ అన్నేడు నాళ్లల్లో వొకడు అడ్డుపడి.

వాడు నా పైకి ఎత్తిన గూటాన్ని పక్కకు తిప్పి పెంజిరిని దెబ్బకొట్టినాడు. దెబ్బమింద దెబ్బ పెంజిరి మింద పడతావుండాయి. పెంజిరిని సంపెస్తావుండారు నా కొడుకులు, కోపంతో బుస్సుమని పడగవిప్పితిని. వొగని కాలును కాదేస్తాని. వాడు బిత్తరపొయ్యి ‘అమ్మా’ అని బీతరపు అరిసినాడు. ఇంగికడు గూటాన్ని నా పైకి ఎత్తినాడు. దెబ్బ తప్పించుకొని పక్కనే ఎలకబొక్క వుంటే దూరేసినాను. కాటుపడిన వాడ్ని ఎత్తుకొని కాసర బీసరని అరుసుకొంటా అందరూ పూడిసినారు. ఎలక బొక్కలో నుంచి బయటకొచ్చినాను. పెంజిరి కొన పాణంతో కొట్టకలాడతా వుండేది. మనిషినై పెంజిరిని తీసుకొంటాని. చేతుల్లో పెంజిరి పాణాలు వొదిలింది. మెరుపు మెరిసినంతలో అంతా ముగిసిపోయింది. ‘లచ్చిమి లచ్చిమి’ ఎద కొట్టుకొంటాని. పిచ్చిపట్టినట్టు ఏరంతా పరిగెత్తితిని. ఇసికలో మోకాళ్ల మింద కుచ్చేని గుండె పగిలేట్టు ఏడిస్తాని.

దిక్కులు దొని పలికినాయి. ఏరు నీళ్లను ఇర బోసుకోని వలవలా ఏడిసింది. గాలి సుడిగాలై రోదించింది. ఆకాశం బోరున దుక్కుపడింది. పొద్దు మొలిసింది. పెంజిరిని ఏటిగెడ్డన గుంతలోడి పూడ్చిపెట్టినాను. ఏటిగెడ్డన సాలువుగా కానగచెట్టుండాయి. ఆ మాకుల్లో నేను వొగ కానగ మాకునైపోతిని.

తెలుగుకథ డాట్ కామ్, మార్చి 2000

